

Agroresursu un
ekonomikas
institūts

Pašvērtējums un rādītāju izvēle jaunajai KLP SP

Elita Benga

Lauku attīstības novērtēšanas daļa

Bioekonomikas nodaļa

10/19/2020

Saturs

Pašvērtējums:

- Kamdēļ to vajag?
- Kā vajadzētu izdarīt
- Ko ieteicams atstāt speciālistiem
- Ko no tā secināt

Rādītāju izvēle jaunajai VRG Startējijai ņemot vērā KLP SP

- Specifiskais mērķis ar ko sasaita LEADER
- EK noteiktie rādītāji
- Ko darīt VRG?
- Kur meklēt informāciju (datu bāzes)

Pašvērtējums

Kur meklēt skaidrojumus:

https://www.arei.lv/sites/arei/files/files/lapas/VRG_rokasgramata_2015.pdf

https://www.varam.gov.lv/in_site/tools/download.php?file=files/text/Finansu_instrumenti/EEZ_2009_2014//1_VRG_vadlinijas.pdf

- vai iegūtie rezultāti atbilst gaidītajam un ieguldītajiem resursiem?
- vai ir piepildīts vēlamais vai atrisināta problēma?
- vai stratēģija bija pareiza?

Ko vajadzētu izdarīt

Pārbaudīt plānotā mērķa sasniegšanai izvēlētos rādītājus, ņemot vērā veiktās izmaiņas laika gaitā. *Pārbauda vai un cik lielā mērā ir sasniegts plānotais.*

Mērķis	Novērtējuma rādītājs	Novērtēšanas rādītājs
MI Atbalstīt mikro, mazo un vidējo uzņēmējdarbību laukos, kā arī to dažādošanu un tūrisma attīstību teritorijā	Uzņēmumu skaits VRG darbības teritorijā uz 1000 iedzīvotājiem	Bāze 2014. gads – 227 2018. gads – 230 2020. gads – 237
Sekmēt vietējās produkcijas noieta tirgu	Uzņēmumu skaits VRG darbības teritorijā uz 1000 iedzīvotājiem	

Pārbaudīt arī ar kvalitatīvām metodēm (uzņēmēju aptaujas)

- *Vai varam pateikt, ka cik esam atbalstījuši mikro, mazos un vidējos uzņēmumus?*
- *Vai varam pateikt, kas notiek tūrisma jomā?*
- *Vai rādītājs sniedz atbildi par vietējās produkcijas noieta tirgu?*

M6 Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana	Kultūrvēsturiskie objekti sakārtošana ar mērķi saglabāt esošo kultūrvēsturisko mantojumu VRG teritorijā	2014. gads – 53 2018. gads – 53 2020. gads - 53
---	---	---

Kultūrvēsturiskie objektu skaits jau nemainās! Rādītājs varēja būt **sakārtoto** kultūrvēsturisko objektu skaits.

Ko varētu ļaut darīt speciālistiem

- ✓ Fokusgrupas
- ✓ anketēšana, intervētājam klātesot
- ✓ iedzīvotāju foruma moderēšana

Lai iegūtu maksimāli objektīvu rezultātus jābūt **labam moderātoram** fokusgrupas vai foruma novadīšanai. Arī tiešās intervijas pret svešiem būs atklātāki (*var būt arī savādāk*). Tas palīdz iegūt novērtēšanai izmantojamus rezultātus.

Kādi secinājumi

1. Saprotam, kurus no mērķiem ar plānotajiem rādītājiem sasniedzām un kurus nē? *Analizējam iemeslus.*
2. Vai rādītāji pietiekoši raksturo mērķi? Kādus rādītājus izvēlēties nākošreiz?
3. Konstatētie iemesli sasniegumiem un zaudējumiem.
4. Kuras iedzīvotāju grupas ir apmierinātas un kuras nav
5. Ko un kā daram tālāk/turpmāk

Galvenais

Saprast kas izdevies un kas nē, ko vajag darīt

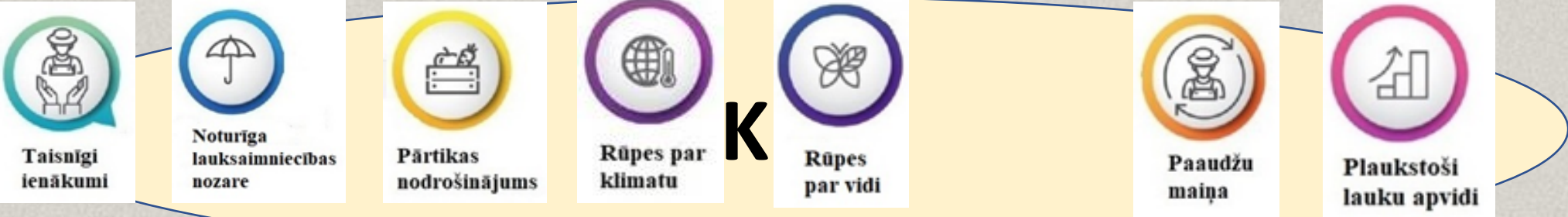
**Analizējam faktus,
uzlabojam darbu.
Nesodam
cilvēkus**

KLP SP 2022-2027

No 8 uz 10 specifiskiem mērķi

LEADER/
VRG

7

K

Horizontāls mērķis

Ko saskata KLP SP

SM 8 Veicināt nodarbinātību, izaugsmi, sociālo iekļautību un vietējo attīstību lauku apvidos, tostarp veicināt bioekonomiku un ilgtspējīgu mežsaimniecību

8

ZM plānoja 2018.g.

Iespējamās intervences (no KLP SP) – *kuras izvēlēsimies mērķu sasniegšanai?*

- **Investīcijas**

- atbalsts ieguldījumiem pašvaldību ceļu infrastruktūrā;
- atbalsts neluksaimnieciskai uzņēmējdarbībai (nodrošinot demarkāciju ar ERAF).

- **LEADER pieejas īstenošana**

- atbalsts ieguldījumiem neluksaimnieciskā uzņēmējdarbībā;
- atbalsts mājažotājiem;
- atbalsts vietas potenciāla attīstībai;
- starpteritoriālā un starpvalstu sadarbība;
- sadarbībā ar pašvaldībām risināt infrastruktūras sakārtošanu zaļajam publiskajam iepirkumam.

- **Zināšanu pārnesē (mācības, demonstrējumi, prakšu vietas, konsultācijas)**

Ko pašlaik saredz ZM

9

Turpmāk uzskaitītās vajadzības identificētas gan veiktās situācijas analīzes rezultātā, gan arī KLP nākotnes diskusiju procesā ar ieinteresētajām pusēm.

1. **Nodarbinātības un ienākumu iespējas, atbalstot uzņēmējdarbību un ražošanu**, t.sk., bioekonomikas veicināšana alternatīvu ienākumu gūšanai un papildus nodarbinātības iespēju radīšanai.

2. **Kopdarbības atbalsts**, t.sk., **zaļā publiskā iepirkuma veicināšanai, īsajām piegādes ķēdēm**.

3. Sadarbībā ar citām iesaistītajām pusēm **kompleksi risināmi** lauku teritoriju izaicinājumi kvalitatīvas **dzīves vides saglabāšanai un izveidei**, nodrošinot **pakalpojumu pieejamību** (t.sk., medicīna, izglītība, kultūra, komercbankas), **infrastruktūras pieejamību** (ceļi, interneta pārklājums, elektroenerģijas pieslēgumi, dzīvojamais fonds, mobilitāte), kā rezultātā **saglabātos apdzīvotība laukos**.

4. Finanšu resursu pieejamība **uzņēmējdarbībai** (īpaši, **mazajiem un vidējiem**).

5. Teritorijas identitāte (t.sk., **teritoriju zīmoli**).

Horizontālā mērķa ietvaros īstenojamās konkurētspējas sekmēšanas vajadzības

1. Kvalitatīva izglītība un zināšanas – pieejamība, gan kvalifikācijas celšana, gan pārkvalificēšanās.

Ārpus KLP SP risināmās vajadzības, sadarbībā ar citām iesaistītajām pusēm

1. Atvieglota nodokļu politika mazajiem uzņēmējiem lauku teritorijā, īpaši, uzsācējiem.

EK noteiktie rādītāji saistībā ar SM8

Ietekmes un rezultātu rādītāji

10

I.22	Nodarbinātības veicināšana lauku apvidos: nodarbinātības līmeņa attīstība galvenokārt lauku apvidos
I.23	Izaugsmes veicināšana lauku apvidos: IKP uz vienu iedzīvotāju attīstība galvenokārt lauku apvidos
I.24	Taisnīgāka KLP: KLP atbalsta sadalījuma uzlabošana
I.25	Lauku iekļaušanas veicināšana: nabadzības indeksa attīstība lauku apvidos
R.31	Lauku apvidu izaugsme un darbvietas: jaunas darbvietas atbalstītajos projektos
R31a	LEDEAR pārklājums: Lauku iedzīvotāju īpatsvars, uz kuriem attiecas lauku attīstības stratēģijas
R.32	Lauku bioekonomikas attīstība: atbalsta rezultātā izveidotu bioekonomikas uzņēmumu skaits
R.33	Lauku ekonomikas digitalizācija: lauku iedzīvotāji, uz kuriem attiecas Viedo ciematu stratēģija
R.34	Eiropas lauku apgabalu saikne: tādu lauku iedzīvotāju īpatsvars, kuri iegūst labāku piekļuvi pakalpojumiem un infrastruktūrai, pateicoties KLP atbalstam
R.35	Sociālās iekļaušanas veicināšana: minoritātes un/vai mazāk aizsargātu grupu pārstāvošu cilvēku skaits, kas gūst labumu no sociālās iekļaušanas projektiem

Kur meklēt rādītājus

LV publiskajās datu bāzēs

<https://data.csb.gov.lv/>

<https://data.gov.lv/lv/>

<https://raim.gov.lv/>

Plānošanas reģions	Pašvaldība	Metrics	Iedzīvotāju skaits gada sākumā (cilv., PMLP)			Iedzīvotāju skaits darbspējas vecumā gada sākumā (cilv., PMLP)			Iedzīvotāju skaits virs darbspējas vecuma gada sākumā (cilv., PMLP)		
			Gads	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014
Rīgas reģions	Ādažu novads		10 263	10 450	10 714	6 840	6 815	6 894	1 430	1 504	1 525
	Alojas novads		5 799	5 661	5 536	3 793	3 664	3 557	1 245	1 243	1 235
	Babītes novads		9 782	10 020	10 318	6 421	6 501	6 657	1 472	1 490	1 529
	Baldones novads		5 701	5 621	5 680	3 673	3 625	3 654	1 040	1 023	1 034
	Carnikavas novads		6 838	6 874	6 909	4 399	4 376	4 351	1 494	1 514	1 530
	Engures novads		7 870	7 782	7 642	5 076	4 963	4 830	1 830	1 859	1 861
	Garkalnes novads		7 821	7 895	8 031	5 237	5 239	5 325	1 112	1 102	1 134
	Ikšķiles novads		9 088	9 231	9 415	5 795	5 820	5 910	1 589	1 626	1 637
	Inčukalna novads		8 422	8 305	8 240	5 631	5 473	5 370	1 554	1 585	1 614
	Jaunpils novads		2 698	2 665	2 615	1 787	1 757	1 700	528	539	542
	Jūrmala		57 479	57 385	57 671	37 061	36 595	36 486	12 570	12 713	12 857
	Kandavas novads		9 605	9 431	9 219	6 278	6 087	5 941	1 886	1 903	1 895
	Ķeguma novads		6 171	6 083	6 009	4 156	4 038	3 974	1 233	1 257	1 256
	Ķekavas novads		22 412	22 446	22 788	14 608	14 357	14 371	3 616	3 694	3 758
	Krimuldas novads		5 609	5 527	5 485	3 767	3 661	3 596	1 082	1 095	1 103
	Lielvārdes novads		11 131	10 977	10 773	7 324	7 128	6 905	2 150	2 155	2 200
	Limbažu novads		18 895	18 541	18 315	12 268	11 887	11 676	4 113	4 133	4 124
	Mālpils novads		3 855	3 789	3 756	2 564	2 479	2 425	743	736	759
	Mārupes novads		16 601	17 039	17 936	10 744	10 930	11 482	1 998	2 006	2 049
	Ogres novads		37 951	37 292	36 888	24 490	23 709	23 140	7 857	7 992	8 077
	Olaines novads		20 496	20 325	20 219	13 592	13 286	13 079	3 887	3 972	4 007
	Rīga		696 618	701 184	698 086	447 012	447 658	440 961	156 044	156 964	157 142
	Ropažu novads		7 142	6 993	6 927	4 908	4 739	4 639	1 242	1 243	1 255
	Salacgrīvas novads		9 021	8 766	8 658	5 994	5 757	5 656	1 964	1 987	1 987
	Salaspils novads		23 352	23 116	23 105	15 246	14 882	14 618	4 425	4 495	4 601
	Saulkrastu novads		6 226	6 158	6 194	3 879	3 775	3 794	1 527	1 540	1 540
	Sējas novads		2 452	2 426	2 418	1 636	1 606	1 601	453	458	457
	Siguldas novads		18 178	18 197	18 346	11 794	11 649	11 637	3 439	3 485	3 497
	Stopiņu novads		10 372	10 359	10 401	6 876	6 795	6 722	1 645	1 662	1 706
	Tukuma novads		32 455	31 903	31 666	20 977	20 428	20 127	6 410	6 429	6 421

LEADER

VRG vieta

**Ko tad rakstīt
tai stratēģijā?**

To, ko visa vietējā kopiena vēlas uzlabot, radīt, attīstīt...

Tikai jāzin, kur tam rast līdzekļus.

KLP dos uzņēmējdarbībai, darbavietu radīšanai, sociālai
iekļaušanai, sadarbībai

Paldies par uzmanību

